



پتال بیت نام آهنگانی

موسیقی

- یادداشت‌هایی دربارهٔ موسیقی مدرن جهان (۱) / شفق سعد
- به شکل قلب... / محمدرضا سروش

یادداشت‌هایی دربارهٔ موسیقی مدرن جهان

بزرگداشت اولیویه مسیان

از ۱۵ تا ۱۷ ژانویه سال جاری میلادی، یکسری کنسرت به منظور بزرگداشت اولیویه مسیان آهنگساز فقید فرانسوی با حمایت مالی BBC در لندن برگزار شد. مسیان با استفاده و ترکیب موسیقی آسیا، صدای پرندگان و موسیقی مذهبی اروپایی به عنوان یکی از بزرگترین آهنگسازان قرن بیستم محسوب می‌شود. آثار اجرا شده در این کنسرت‌ها از این قرار است:

کلیسای وست‌مینستر، Poèmes Pour Mi و Éclairs Sur L'Au-Delà، ارکستر سنفونیک BBC؛
سالن باربیکن، سنفونی تورانگالیلا، در این اجرا نوازندگی پیانو را ایوون لوریو Yvonne Loriod
بیوه مسیان و نوازندگی مارتنو را ژان لوریو Jeanne Loriod خواهر بیوه مسیان برعهده داشتند؛
سالن باربیکن، Des Canyons Aux Étoiles، ارکستر لندن سینفونیتا با رهبری جورج بنجامین و
نوازندگی پیانو پل کراسلی Paul Crossley؛

سنت‌جیل کریپل‌گیت St Giles Cripplegate، گزیده‌ای از موسیقی مجلسی و الکترونیک شامل
کوارتت برای پایان زمان Quator Pour La Fin du Temps؛

سالن باربیکن، آثار پیانو شامل Vingt Régards sur L'Enfant Jésus.

فستیوال موسیقی آتونال در برلین

فستیوال موسیقی آتونال برلین که از نخستین سالهای دههٔ ۸۰ میلادی هر ساله در نخستین



● اسکار ساللا در برلین

۳۳۲

ماه سال نو در این شهر برگزار می‌شود، امسال در ابعادی وسیع‌تر و با دعوت از گروه‌هایی از شیلی، آمریکا، جمهوری چک و انگلستان در کنار موسیقیدانان آلمانی از ۱۴ تا ۱۷ ژانویه امسال در Berlin Arena برگزار شد. اوج برنامه‌های امسال در شب پایانی بود که اسکار ساللا Oskar Sala یکی از پیشگامان موسیقی الکترونیک جهان در آن شرکت کرد.

صفحات برگزیده موسیقی سال ۱۹۹۸

مجله موسیقی Wire، در نظرخواهی از نویسندگان و منتقدان موسیقی انگلستان درباره آثار تألیف شده در سال ۱۹۹۸، صفحات برگزیده سال را در شاخه‌های مختلف موسیقی معرفی کرد. نتایج نظرخواهی درباره تألیفات موسیقی مدرن چنین است:

آهنگساز	نام اثر
Kaija Saariaho	Private Gardens
David Tudor	Rainforest
Morton Feldmann	Neither
Micheal Finnissey	Folklore
Arvo Pärt	Kanon Pokaijanen

Jean Barraquè	Complete Works
Eliane Radigue	Songs of Milarepa
Thomas Adès	Powder her Face
Eliane Radigue	Trilogie de la Mort
Luc Ferrari	Cellule 75
Alfred Schnittke	String Quartets
Mauricio Kagel	Solowerke für Akkordion und Klavier
Steve Reich	Music for 18 Musicians
Uri Caine / Gustav Mahler	A Primal Light
Karlheinz Stockhausen	Hymnen

۵ ضبط برگزیده در موسیقی الکترونیک از این قرار است:

Plastikman	Consumed
Pole	CD1
Gaz	Zauberberg
Add N to X	On the Wires of our Nerves
Boards of Canada	Music Has the Right to Children

۳۲۴

و در موسیقی جهان این صفحات بیشترین آراء را به خود اختصاص دادند:

Micheal Brook & Djivan Gasparyan	Black Rock
Vietam: Music of the Montgnards	
Virginia Rodrigues	Sol Negro
Maryam Mursal	The Journey
Tom Ze	Fabrication Deficit

و سرانجام ۱۰ صفحه برگزیده سال چنین معرفی شده است:

Sonic Youth	A Thousand Leaves
Pole	CD1
Gastr Del Sol	Camoufleur

Godspeed You Black Emperor!	f#a#∞
Tortoise	TNT
Arto Lindsay	Noon Chill
Cornelius	Fantasma
PhonopsychographDISK	Ancient Termites
Plastikman	Consumed
Mark Hollis	Mark Hollis

از بین آثار قدیمی که دوباره در سال ۱۹۹۸ به بازار موسیقی عرضه شده است این آلبومها چشمگیرتر

است:

Miles Davis Quintet	The Complete Columbia Studio Recordings 1965-68
Bob Dylan	Live 1966: Royal Albert Hall Concert
The Music of Islam	Vois 1-15
Pierre Schaeffer / Pierre Henry	L'Oeuvre Musicale
Edgard Varèse	Complete Works

۳۲ سال پس از مرگ استاد

۳۲ سال پس از مرگ John Coltrane، مجموعه کامل آثاری که وی همراه با گروه کوارتت کلاسیک به صورت فی البداهه اجرا کرده بود، بر روی ۸ دیسک موسیقی عرضه شد. بسیاری کسان Coltrane را پرنفوذترین موسیقیدان جاز در نیمه دوم قرن بیستم برشمرده‌اند و پربرترین سالهای عمر وی را دهه ۱۹۶۰ تا زمان مرگ وی در ۱۹۶۷ می‌دانند. وی در این سالها همراه با گروه کوارتت کلاسیک شامل مک‌کوی تاینر نوازنده پیانو، جیمی گاریسن نوازنده باس، و الوین جونز نوازنده طبل آثاری را به صورت فی البداهه اجرا و ضبط کردند که برخی از آنها همچون «قدم‌های غول‌آسا» و «چیزهای محبوب من» برای ابد در خاطر دوستداران موسیقی جاز باقی خواهد ماند.

دو صفحه جدید از Tetsu Inoue

اینوئو را معمار اصوات نامیده‌اند و سبک او در دنیای موسیقی بین جان کجیج John Cage و پل

is some of the most harmonically intricate
 films of recent years - *The Double Life of*
Veronique, *Three Colours Blue*, *Three Colours*
Red and *Three Colours White*, and the
 monumental *Requiem*. All of them were directed
 by Polish filmmaker and poet of film-sounds,
 Krzysztof Kieslowski. His death in 1996 inspired Preisner
 to write *Requiem For My Friend*, a major work in two
 parts - *Requiem*, a moving farewell to his collaborator
 and friend, and *Life*, an affirmation of courage and hope.

THE MUSIC OF PREISNER

Requiem For My Friend

and music from the films of Krzysztof Kieslowski

This concert is the work's first performance outside Poland, and
 features Elżbieta Tyszkiewicz, whose unique voice is heard on the
 Preisner scores for his *Three Colours* trilogy and *The Double Life of*
Veronique. The concert, which will be attended by his composer and
 end with a selection of Preisner's music for Kieslowski's films.

Friday 19 March 1999 at 7.30pm
ROYAL FESTIVAL HALL
0171 960 4201/4242




● آفیش نخستین اجرای جهانی «سوگنامه‌ای برای دوستم»

ویریلیو Paul Virilio طبقه‌بندی می‌شود. این‌ترو در صفحه جدید Waterloo Terminal هزار تصویر واقعی و دیجیتالی از ایستگاه جدیدالتأسیس بین‌المللی لندن به نام واترلو را به حافظه رایانه خود داده و پس از ترجمه ریاضی‌گونه منحنی‌های متقارن این تصاویر به موسیقی ۸ قطعه جداگانه تصنیف و در آلبوم ایستگاه واترلو عرضه کرده است.

صفحه دیگر این‌ترو به نام Psycho-Acoustic نیز شامل ۸ تصنیف این آهنگساز است، وگرچه نسبت به صفحه ایستگاه واترلو لحنی کسل‌کننده دارد ولی حضور نوازنده جاز ایکو موری Ikuo Mori در آخرین تصنیف این صفحه نشانگر قدرت بی‌پایان این خانم نوازنده در اجرای ریتم‌های مختلف است.

در بزرگداشت اریک ساتی

جان کیچ Sonnekus2 را در سال ۱۹۸۵ در بزرگداشت اریک ساتی نوشت. این اثر که اخیراً بر روی دیسک به بازار عرضه شده بر روی متنی از انجیل و برای صدای سوپرانوی تنها بدون همراهی ساز نوشته شده که پس از اجرا توسط سوزان هیل با کامپیوتر دستکاری شده است. در میانه اثر سه آواز از ساتی با صدای سوزان هیل و همراهی آکوردیون دیتمار بونن و ساکسیفون باس لوتار برگوس در پس‌زمینه که یادآور کافه‌های مونمارتر است، کاملاً محیط آثار ساتی را در

رکویم برای کیسلوفسکی

زیگنیف پریسner Zbigniew Preisner از برجسته‌ترین نویسندگان موسیقی فیلم در عصر ما است که موسیقی اغلب فیلم‌های کریستف کیسلوفسکی فیلمساز هنرمند فقید لهستانی را ساخته است. پریسner به یاد همکار فقید خود، نخستین اثر خود را برای موسیقی صحنه به نام «سوگنامه به یاد دوستانم» Requiem for my Friend نوشته که در ۱۹ مارس ۱۹۹۹ در رویال فستیوال هال با صدای خواننده سوپرانو الزابیتا توارنیکا Elzbieta Towarnicka به روی صحنه رفت. توارنیکا پیش از این نیز در فیلم‌های کیسلوفسکی سه گانه «سه رنگ» و «زندگی دوگانه ورونیکا» آثاری را اجرا کرده بود. در پایان کنسرت نیز برگزیده‌هایی از موسیقی پریسner برای فیلم‌های کیسلوفسکی اجرا شد.

INDEX موسیقی ممنوع

صد و هشتاد و پنجمین شماره مجله INDEX On Censorship به موضوع موسیقی ممنوع پرداخته است. این شماره که همراه با یک CD موزیک در دسامبر ۱۹۹۸ منتشر شده است به نمونه‌ها و دلایل ممنوعیت برخی از انواع موسیقی در کشورهای مختلف همچون تئودوراکیس در یونان سرهنگها، و گروههای موسیقی جاز در شوروی سابق پرداخته و ممنوعیت موسیقی در برخی کشورهای خاورمیانه و یا گروههای تندرو موسیقی در کشورهای غربی را بررسی کرده است.

پیر هانری و پنجاهمین سالگرد موزیک کنکرت

سال ۱۹۹۸، پنجاهمین سال برگزاری اولین کنسرت پیر هانری در مرکز تحقیقات موسیقی بود. در آن زمان هانری به همراه پیر شفر سبک جدیدی از موسیقی را به نام موزیک کنکرت Musique Concrète یا موسیقی الکترواکوستیک بنا نهادند. گرچه در سالهای گذشته این نوع موسیقی در کنسرواتوارها جای چندان مناسبی نیافته و هر روز فاصله بین این مراکز موسیقی با موزیک کنکرت و انواع مردمی آن یعنی موسیقی تکنوالکترونیک زیادتر شده است، ولی کنسرت‌های هانری همواره گروههای مردم را به خود جلب کرده است. در هر حال، هانری در پنجاهمین سالگرد فعالیت، تلاش خود را دو چندان کرده است.

سال گذشته شاهد تنظیم مجدد اثر قدیمی او «مس برای زمان حاضر Messe Pour Le Temps



● پیر هانری

Présent (۱۹۶۷) و ارائه آن به بازار بودیم. اثر جدیدی از وی در کاخ ورسای اجرا شد و نیز یکسری کنسرت در یکی از موزه‌های پاریس برگزار کرد. ولی نقطه اوج برنامه‌های او در سال گذشته اجرای یک کنسرت ماراتون‌گونه در Crest در جنوب فرانسه بود. این کنسرت در آخر اگوست برگزار شد و در آن هانری به مدت ۲۶ ساعت بدون وقفه ۳۰ قطعه از آثار خود را برای بیش از ۴۰۰ شنونده‌ای که با کیسه‌خوابهای خود به محل آمده بودند، اجرا کرد.

در نوامبر سال گذشته نیز هانری در یکی از کلوبهای معروف موسیقی راک پاریس به نام La Cigale شگفتی دیگری آفرید، و کنسرتی جادویی برگزار کرد. بزرگترین شگفتی این شب انتخاب آثار بود که بازسازی‌هایی از بتهوون، موسیقی الکترونیک و آثار هانری بود. در شروع این برنامه «تنظیم دهم» نواخته شد که بازسازی اثر قدیمی هانری به نام «دهمین سنفونی بتهوون» (۱۹۷۹) می‌باشد و با استفاده از ملودی‌های بتهوون و عناصر موسیقی الکترواکوستیک نوشته شده است. در دومین بخش نیز «فانتزی بر روی مس برای زمان حاضر» تمام حاضرین را به پایکوبی درآورد، در هر حال خلق چنین اثری از آهنگسازی که موسیقی تکنو بسیار مدیون او است، زیاد موجب شگفتی نیست.